

АДАПТАЦІЙНІ РЕАКЦІЇ ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ ТА ПОКАЗНИКИ ЇЇ ЗДОРОВ'Я В СУЧАСНИХ АНТРОПОЕКОЛОГІЧНИХ УМОВАХ

Керівник - Поручинський Андрій Іванович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізіології людини і тварин Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Член наукової ради наукового журналу «Health Problems of Civilization» (Польща, Web Of Science) та наукового журналу «Науковий вісник (Біологічні науки)» Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, заступник голови Галузевої експертної ради (09 Біологія) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти України. Нагороджений Грамотою Верховної ради України (2015), Почесною грамотою Волинської обласної ради (2011, 2018).

Електронна адреса: Poruchynskiy.Andrii@eenu.edu.ua

orcid.org 0000-0002-4611-7445

Researcher ID: [H-1906-2019](https://orcid.org/0000-0002-4611-7445)

Напрями наукових досліджень: дослідження психофізіологічних функцій та інтегрованих показників фізичного здоров'я людини в умовах сучасних природних та антропогенних впливів різної природи та інтенсивності.

Основні наукові роботи: опубліковано понад 140 праць, серед яких 55 наукових статей (в тому числі, 5 - у Web Of Science, 3 - у Scopus, 23 - у фахових виданнях України), 2 монографії, близько 30 навчально-методичних видань, підручників, посібників:

1. Психофізіологічні функції та інтегровані показники фізичного здоров'я людини в умовах сучасних екзогенних впливів різної природи та інтенсивності: монографія / за заг.

ред. І. Я. Коцана, А. І. Поручинського. — Луцьк, 2017. — 297 с.

2. S. Nazaruk, O. Dmytrotsa, H. Konowaluk-Nikitin, T. Poruchynska. Supporting the development of children in pre-school age-practical examples from selected kindergartens in Poland and Ukraine / Proceedings of ICERI2017 Conference 16th-18th November 2017, Seville, Spain – P. 2766-2770.

3. Швайко С.Є., Дмитроца О.Р., Журавльов О.А., Захарчук О. О. Вплив факторів довкілля на показники варіабельності серцевого ритму у підлітків / Вісник наукових досліджень. - 2017. - № 4. - С. 51-55.

4. S. Nazaruk, H. Konowaluk-Nikitin, A. Poruchynskiy, O. Dmytrotsa, T. Poruchynska. Physical activity of children in pre-school age in

the opinion of parents and teachers from kindergartens in Ukraine / Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference. Volume II. May 25th-26th 2018. P613-622.

5. Дмитроца О., Янко Н., Швайко С., Поручинський А. Показник насичення киснем крові дітей міської та сільської місцевостей проживання // Третій щорічний регіональний науковий симпозіум в рамках концепції «Єдине здоров'я». Збірник тез . -16-20 квітня 2018. - С. 264.

6. Поручинський А. І., Моренко А. Г., Поручинська Т. Ф., Дмитроца О. Р. Особливості адаптаційного потенціалу серцево-судинної системи учасників АТО // Збірник матеріалів науково-практичної конференції «Довкілля і здоров'я», за ред. проф. Вадзюка С. Н. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2018 – 49-51.

7. О. В. Цибульська. Оцінка адаптаційних можливостей молодших школярів залежно від системи підготовки до навчання / О. В. Цибульська, О. Р. Дмитроца, С. Є. Швайко, А. І. Поручинський // Громадське здоров'я: проблеми та перспективи розвитку : збірник матеріалів тез науково-практичної конференції (з міжнародною участю) / за ред. І.В. Гущука, А.Ю. Гільман, Г.В. Крайчинської, В.В. Максимчука, М.С. Романова. – Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія». – 2018. – С. 68–70.

8. Білецька О. А. Вплив ароматичної олії бергамоту на нейродинамічні властивості нервової системи / О. А. Білецька, Ю. Р. Селедець, Т. Ф. Поручинська // Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції студентів і аспірантів «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень», 15–16 травня 2018 року. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. – С. 33–35.

9. Dmytrotsa O., Yanko N., Shvayko S., Poruchynskiy A., Zhuravlov O. Indices of oxygen saturation in urban and rural children / Biomed J Sci & Tech Res Volume 4- Issue 3: 2018. P. 3961.

10. Dmytrotsa O. Spectral analysis of EEG signals among people with different levels of personal anxiety / O. Dmytrotsa, Sv. Shvaiko, T. Poruchynska, A. Poruchynskiy, O. Zhuravlov, A. Morenko Journal of Pre-Clinical and Clinical Research, 2018, Vol 12, No 1, 22-25.

11. Пасічник Ю. Регуляція роботи серцево-судинної та дихальної систем організму студентів при помірних психоемоційних навантаженнях / Пасічник Ю., Янко Н., Поручинський А. // Збірник тез Четвертого щорічного регіонального наукового симпозіуму в рамках концепції «Єдине здоров'я» - Київ, 20-24 травня 2019 року. – С. 370.

АНОТАЦІЯ

Сучасний стан навколишнього середовища, екологічні, соціальні чинники (військові дії, соціальне напруження у суспільстві), що здійснюють щоразу більший вплив на живі організми, викликають глибоке занепокоєння у науковців та громадськості. Саме тому сьогодні існує необхідність вивчення впливу різних факторів середовища та суспільства на нормальне функціонування організму, його психофізіологічні функції, працездатність та фізичний стан організму людини. Дослідження цієї проблеми має важливе практичне значення, бо стосується навчання (зважаючи на зміни у процесі росту дітей, спосіб життя та інтенсивність навчання тощо), професійної, спортивної, військової та інших видів діяльності різних груп людей на фоні впливів різноманітних екзогенних та соціальних чинників середовища.

ОСНОВНИЙ ДОРОБОК

У результаті досліджень виявили перенапруження систем регуляції у 2/3 обстежуваних учасників військових дій на сході України, що вказує на значне зниження резервних можливостей організму. Ми отримали відомості про фізичний розвиток, фізичне та соматичне здоров'я дітей деяких регіонів Волинської області та вплив на ці показники екзогенних чинників; вплив факторів агропромислового виробництва Волинської області на функціональні зміни дихальної та серцево-судинної систем організму людини. Нами вивчені деякі аспекти адаптаційних реакцій організму дітей та дорослих тощо.

ПРЕДСТАВНИКИ

Дмитроца Олена Романівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізіології людини і тварин, заступник декана медико-біологічного факультету з навчальної роботи

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Електронна

адреса: Dmytroca.Olena@eenu.edu.ua

Напрямок наукових досліджень: наукове обґрунтування фізіолого-гігієнічних критеріїв формування здоров'яорієнтованої поведінки сучасних школярів.

Основні наукові роботи:

1. «Швайко С.Є. Вплив факторів довкілля на показники варіабельності серцевого ритму у підлітків / Швайко С.Є., Дмитроца О.Р., Журавльов О.А., Захарчук О.О. / Вісник наукових досліджень. - 2017. - № 4. - С. 51-55.

2. S. Nazaruk, H. Konowaluk-Nikitin, A. Poruchynskiy, O. Dmytrotsa, T. Poruchynska. Physical activity of children in pre-school age in the opinion of parents and teachers from kindergartens in Ukraine / Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference. Volume II. May 25th-26th 2018. P613-622.

3. Dmytrotsa O., Yanko N., Shvayko S, Poruchynskiy A. and Zhuravlov O. Indices of Oxygen Saturation in Urban and Rural Children / Biomed J Sci &Tech Res 4(3) - 2018. BJSTR. MS.ID.001061. DOI: 10.26717/BJSTR.2018.04.001061. Index Copernicus.

4. Дмитроца О. Р. Адаптаційні можливості серцево-судинної системи у школярів гімназійних та негімназійних класів / Дмитроца О. Р., Швайко С. Є. // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання фізіології, патології та організації медичного забезпечення дітей шкільного віку та підлітків. Прогнозування формування хронічної соматичної та психічної патології» (14-15 листопада 2019 р., Харків). – С. 49. (Український міжвідомчий збірник «Охорона здоров'я дітей та підлітків», № 2, 2019)

5. Дмитроца О., Поручинський А., Поручинська Т. Оцінка рухової активності методом метаболічного еквіваленту дівчат юнацького віку в умовах пандемії COVID-19 / Імплементация європейських стандартів в українські освітні дослідження: Збірник матеріалів IV Міжнародної наукової конференції Української асоціації дослідників освіти (26 червня 2020 р.) / За ред. С. Щудло, О. Заболотної, Л. Загоруйко. – Дрогобич : ТЗОВ «Трек-ЛТД», 2020. – С. 153.

6. Дмитроца О. Р. Особливості адаптаційних можливостей серцево-судинної системи молодших школярів в умовах традиційної та нової української школи / О. Р. Дмитроца, С. Є. Швайко // Матеріали Всеукраїнської конференції з міжнародною участю «Медико-біологічні аспекти та мультидисциплінарна інтеграція в концепції здоров'я людини» (з дистанційним під'єднанням навчальних закладів вищої освіти України за допомогою відеоконференц-зв'язку) (Тернопіль, 9–11 квітня 2020 року).

7. Morenko A, Morenko O, Dmytrotsa O, Poruchynsky A, Korzhyk O. Event-related potentials during contralateral switching over motor programs in humans// Regulatory Mechanisms in Biosystems, 2020. – 11 (1). – P. 110-115 (Web of Science).

Поручинська Тетяна Федорівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізіології людини Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Електронна

дреса:

Poruchynska.Tatyana@eenu.edu.ua

Напрями наукових досліджень: адаптивні реакції організму людини на вплив екзогенних чинників.

Основні наукові роботи: опубліковано понад 90 наукових праць, зокрема:

1. Shvaiko S. Spectral analysis of EEG signals among people with different levels of personal anxiety / S. Shvaiko, O. Dmytrotsa, T. Poruchynska, A. Poruchynskiy, O. Zhuravlov, A. Morenko. – Journal of Pre-Clinical and Clinical Research, 2018, Vol 12, No 1, p. 22-25.

2. Nazaruk S. Supporting the development of children in pre-school age-practical examples from selected kindergartens in Poland and Ukraine / S. Nazaruk, O. Dmytrotsa, H. Konowaluk-Nikitin, T. Poruchynska // ICERI2017 Proceedings 10th International Conference of Education, Research and Innovation. November 16th-18th, 2017 – Seville, Spain. P. 2766-2769.

3. Поручинський А. І. Особливості адаптаційного потенціалу серцево-судинної системи учасників АТО / А. І. Поручинський, А. Г. Моренко, Т. Ф. Поручинська, О. Р. Дмитроца // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Довкілля і здоров'я»,

27–28 квітня 2018 року. – Тернопіль : ТДМУ «Укрмедкнига», 2018. – С. 49–51.

4. Покотило О. Показники крові та діяльності серцево-судинної системи у працівників шкідливих професій / Покотило О., Поручинська Т., Стасюк О. // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Біологічні науки. – 2019. – № 3 (387). – С. 179–184.

5. Вовчик С.В. Реакції серцево-судинної системи на загальну та спінальну анестезію / Вовчик С. В., Поручинська Т. Ф. // Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах: тези доп. І міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 28-29 травня 2020 р. – Дніпро, 2020. – Т.1. – С. 199–200.

Шевчук Тетяна Яківна - кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізіології людини і тварин, заступник декана медико-біологічного факультету з навчальної роботи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Електронна

адреса: Shevchuk.Tatyana@eenu.edu.ua

Напрямок наукових досліджень: вплив факторів зовнішнього середовища різної етіології на системи організму людини.

Основні наукові роботи:

1. Шевчук Т. Я. Амплітуда та
- 2.

латентність викликаних потенціалів кори головного мозку у спортсменів ігровиків та легкоатлетів / Т. Я. Шевчук, Т. Ф. Поручинська, А. І. Поручинський, А. П. Романюк // Вісник Львівського університету. – Серія «Біологічні науки». – Львів : Львівський нац. ун. ім. Івана Франка, 2015. – Вип. 70. – С. 278–286.

3. Шевчук Т.Я.. Стан показників зовнішнього дихання у жінок, які курять / Т.Я. Шевчук, Л.С. Апончук, А.П. Романюк // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: біологія. Харків, 2015. Вип. 24. – № 1153. – С.163-170.

4. Шевчук Т. Я. Особливості вегетативної регуляції серця в спортсменів ігрових видів спорту та легкоатлетів / Т. Я. Шевчук, А. П. Романюк // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Серія «Біологія». – Харків, 2016. – Вип. 26. – С. 187–193.

5. Романюк А. П. Аналіз просторової локалізації джерел викликаної активності та амплітудно-часових характеристик ВП кори головного мозку в спортсменів / А. П. Романюк // Науковий вісник СХУ імені Лесі Українки. Серія «Біологічні науки». – Луцьк, 2017. – № 7 (356). – С. 208–215.

6. Aponchuk L. The analysis of indices of cerebral blood circulation in women-smokers / L. Aponchuk, T.Shevchuk // EUREKA: Life. Agricultural and Biological Sciences. Tallinn, 2017. – Vol. 1. – P.19-25.

